

ERKKI JOKINEN
String Quartet III
1988

Score

© Modus Musiikki Oy
M 021A
ISMNM-55003-025-1

ERKKI JOKINEN (s. 1941) opiskeli sävellystä Erik Bergmanin ja Joonas Kokkosen johdolla Sibelius-Akatemiassa, ja suoritti sävellysdiplomin 1970. Pianon-, sellon- ja klarinetinsoiton opiskelun ohella hän pätevöityi myös musiikkikasvatukseen ja musiikinteorian alueilla. Hän jatkoi sävellysohjelmaansa Hollannissa Ton de Leeuw johdolla 1971. Nykyään hän toimii sävellyksen ja musiikinteorian opettajana Sibelius-Akatemiassa. Jokisella oli oma sävellyskonsertti Helsingin juhlatuokilla 1987. Konsertissa esitettiin jousikvartetot I ja II, Face kamariyhtyeelle ja kantaesityksenä Harmonikkakonsertto, teos, joka sijoittui suositeltavien teosten listalle UNESCO:n kansainvälisessä säveltäjärostrumissa 1988. Erkki Jokisen teoksia on esitetty useimmissa Euroopan maissa, Pohjois-Amerikassa, Aasiassa, Afrikassa ja Australiassa.

Jousikvartetot muodostavat keskeisen aseman Jokisen sävellystuotannossa. Kvartettojen karakteristiikka syntyy rikkaiden sointikenttien ja rytmisesti aktiivisten, jopa aggressiivisten, jaksojen vuorottelusta. Jokinen käyttää aleatoriikkaan suuntautuvaa kromaattista säveltasojattelua mutta laajentaa ilmaisullista spektriä edelleen neljäsoasävelaskeliin, glissandoihin ja hälyääniin.

Jousikvartetto nro 1 on valmistunut Bilthovenissa, Hollannissa vuonna 1971. Teos sai kantaesityksensä radion Musica Nova konsertissa Helsingissä 1973 ja vuotta myöhemmin se esitettiin Pohjoismaisilla musiikkipäivillä Kööpenhaminassa. Teoksessa on kaksi osaa, jotka ovat perusluonteeltaan nopeita. Kvartetton eloisuuden polttoaineena on kahden erilaisen musiikillisen karakterin, levon ja liikkeen vastakkain asettaminen.

Jousikvartetto nro 2 (1976) on saanut hyvän vastaanoton mm. ISCM -päivillä Helsingissä 1978. Jokisen harmoninen ajattelutapa ilmenee toisaalta tiheissä, lähes klustermaisissa soinnuissa, toisaalta tiettyyn sävelistöön rajoittuvissa polyfonisissa kudoksissa, joissa eri äänet - vailla itsenäistä melodista merkitystä - yhtyvät väreileviksi sointikentiksi.

Jousikvartetto nro 3 (1988) on sävelletty Oulun kansainvälisen Tulindberg -jousikvartettilpailun pakolliseksi teokseksi. Teoksen alkupuolella musiikillinen kudos on hauras ja häilyvä, mutta kiinteytyy vähitellen. Materiaalin kiilautumisen seurauksena kudos ajoittain tiivistyy kerroksiseksi, paikoin se taas pelkistyy järkälemäisiksi hahmoiksi. Teos kantaesitettiin Oulussa 1989 ja myöhemmin samana vuonna se oli esillä Helsingin uuden musiikin biennalessa sekä myös Helsingin Juhlaviikoilla. Kolmas jousikvartetto esitettiin myös syksyllä 1994 Pohjoismaisilla musiikkipäivillä Kööpenhaminassa.

Jousikvartetto nro 4 on Tampere biennalen tilaus-teos, joka kantaesitettiin Tampereella keväällä 1994. Saman vuoden syyskuussa teos oli esillä Pohjoismaisilla musiikkipäivillä Kööpenhaminassa. Neljäs jousikvartetto on yksiosainen teos, joka voidaan hahmottaa kahteen jaksoon. Teos alkaa ylöspäisillä nopealiikkeisillä aiheilla, jotka johtavat huipennukseen. Tämän jälkeen liike-energia kuluu loppuun, ja tekstuuri muuttuu hitaammaksi. Kvartetto päättyy hiljaisiin ja hauraisiin tunnelmiin.

Kimmo Korhonen kirjoittaa musiikkilehti *Classica* 2/94 Jokisen neljänestä jousikvartetosta mm. seuraavaa: "Jokisen uusin kvartetto on elegantisti kirjoitettu teos. Sen tekstuuri on läpikuultavaa ja kirkasta, eikä musiikki karkaa huipentavassakaan jaksossa kontrollista ja riehaannu äärimmilleen. Myös tunnelmiltaan teos on varsin yhtenäinen."

ERKKI JOKINEN (b. 1941) studied composition under Erik Bergman and Joonas Kokkonen at the Sibelius-Academy in Helsinki, graduating in 1970. In addition to study the piano, cello and clarinet he qualified in music education and music theory at the Sibelius-Academy. Jokinen was featured composer at the Helsinki Festival in 1987. In addition to performances of his two first string quartets and chamber ensemble work *Face*, the festival hosted first performance of his *Accordion Concerto*, the work, which was included in the list of recommended works at the UNESCO international composer's rostrum in 1988. Works by Erkki Jokinen have been performed in most European countries, in North America, Asia, Africa and Australia.

The String Quartets have an essential position in Jokinen's production. Characteristic of the quartets is the alternation of richly endowed textural fields with rhythmically active, even aggressive sections. Jokinen uses the entire chromatic pitch lattice tending towards aleatorics, but further broadening the expressive spectrum to quarter-tones, glissandi and non-pitched sounds.

The String Quartet No. 1 was completed in Bilt-hoven, Holland, in 1971. Its first performance took place in Helsinki in the *Musica Nova Concert* of the Finnish Radio in 1973, and a year later it was performed in the Nordic Music Days in Copenhagen. The work consists of two parts, both of which are fast in basic character. The fuel of the lively character of the quartet lies in the contrast of two different musical characters - rest and movement.

The String Quartet nr 2 (1976) was well received by public and critics alike when it was included in the programme of the 1978 ISCM Festival in Helsinki. Jokinen's harmonic thinking can be seen in his predilection for dense, almost clusterlike, chords and for polyphonic textures derived from a small fund of notes in which the individual voices, devoid of melodic significance, blend into rippling soundfields.

The String Quartet No. 3 (1988) was composed for the international Tulindberg Competition for String Quartets in Oulu 1989. In the beginning of the work the texture is thin and unstable, but it becomes more stable little by little. The first performance of the work took place in Oulu in February 1989. It was performed later in the Helsinki Biennale for New Music in 1989 and at the Helsinki Festival. The work was performed also in the Nordic Music Days in Copenhagen in the autumn 1994.

The String Quartet No. 4 (1993) was commissioned by the Tampere Biennale, and its very first performance took place in Tampere in the spring 1994. The fourth string quartet is a one-movement work which can be divided in two parts. The motive energy runs out, and the texture becomes slower. The quartet ends in quiet and delicate moods. Kimmo Korhonen writes in the music magazine "Classica" 2/94 of the fourth quartet: "Jokinen's latest quartet is an elegant work. Its texture is translucent and bright and the music doesn't - even in the culminating period - lose control. As to the moods the work is rather coherent, too."

Levytykset - Discography

String Quartet No. 1: Fuga 3023

Voces intimae Quartet

String Quartet 2 : Tactus TA 8002

Voces intimae Quartet

String Quartet 4: Ondine Records

Avanti! String Quartet; ODE 865-2/1995

♩ = 72
leggiere
port.
8va

VI 1 *loco*
p

VI 2 *port.*
8va
p
senza vibr.
mp

Vla *senza vibr.*
port.
pp
p
mp

Vc *senza vibr.*
pp
p
mp

4

VI 1 *p*
mp
pp

VI 2 *loco*
p
mp
p

Vla *p*
mp
p

Vc *p*
mp
p

7

VI 1 *loco*
8va
loco

VI 2 *mp*
p

Vla *mp*
p

Vc *mp*
p

10

8va *loco*

VI 1 *mf* *p* *mf*

VI 2

Vla *p*

Vc *mf* *p* *mf*

13

VI 1 *p*

VI 2 *leg.* *mp* *p*

Vla *leg.* *mp* *p*

Vc *p*

15

8va *leg.* *loco*

VI 1 *< mp*

VI 2 *leg.* *mp* *9:8*

Vla *leg.* *mp* *10:8*

Vc *leg.* *mp*

17

VI 1

VI 2

Vla

Vc

<mf

mp

20

VI 1

VI 2

Vla

Vc

p

f

24 ♩ = 76

VI 1

VI 2

Vla

Vc

mp

sub mf

leg.

mp

sub mf